

БАТЛАВ.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
ОЙН ГАЗРЫН ДАРГА

Б.ОЮУНСАНАА

III БҮЛЭГ. ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ГЭРЛЭН УРХИ, ДЭЛГЭЦ ТАВИХ АРГААР ТЭМЦЭХ АЖИЛ

ТЭМЦЛИЙН АЖИЛ ХИЙХ ГАЗРУУД, ГҮЙЦЭТГЭХ АЖЛЫН АГУУЛГА ҮЕ ШАТУУД БЭЛТГЭЛ

Гэрлэн урхи тавих аргаар тэмцэх ажил 3000 га талбайд:
Багц № 3: Хэнтий аймгийн Баян-Адрага, Дадал сумдын ойн санд 3000 га талбайд ажлыг зохион байгуулна.

- Багаж тоног төхөөрөмжүүдийн техникийн паспорт, техникийн үзүүлэлтүүдийг нотлох баримт бичгийг хавсарган ирүүлэх;
- Ойн хөнөөлт шавжтай гэрлэн урхи тавих аргаар тэмцэх ажлыг гүйцэтгэхдээ орон нутаг болон ЦУОШГ-аас тухайн бүс нутгийн цаг уурын мэдээг урьдчилан авсан байх,
- Тэмцлийн ажилд хэрэглэгдэх техник, тоног төхөөрөмжүүдийн техник үйлчилгээг бүрэн хийн, тэмцлийн ажилд гаргахад бэлэн болгосон байх;
- Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажлыг явуулах технологийн карт боловсруулсан байна.
- Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажилд ашиглах 1:100000-ын байр зүйн болон 1:50000-ны масштабтай ойн тархалтын зураг дээр тэмцлийн ажил явуулах талбайг тэмдэглэх;
- Тэмцлийн ажлын өдөр тутмын гүйцэтгэлийг бүртгэх загвар бэлтгэсэн байх;
- Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажил гүйцэтгэх технологи болон хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны талаар зааварчилгаа бэлтгэх;
- Улирлын болон түр ажилчдыг дадлагажуулан ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх талаар анхааруулга өгөх;
- Тэмцлийн ажилд хэрэглэгдэх техник тоног төхөөрөмжүүд дээр ажиллах улирлын болон түр ажилчдыг ажилчдыг дадлагажуулах;
Тэмцлийн ажил явуулах бүс нутгийн ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын тухай мэдээ, зураглалтай танилцах, тэмцлийн ажил явуулах газар нутгийг судлан холбогдох бэлтгэлийг хангах;
- Гэрлэн урхи тавих аргаар тэмцэх ажлын хөдөлгөөнийг бүртгэх байршил тодорхойлох

- Earthranger аппликейшны эрхээр ойн хөнөөлт шавжийн судалгаа, тэмцлийн ажил, тэмцлийн ажил, тэмцлийн ажлын үр дүнг өдөр бүр зааврын дагуу илгээсэн байх;
- Гэрлэн урхи тавих аргаар тэмцэх ажлын байршил тодорхойлох багаж /GPS/-аас өдөр бүрийн явсан маршрутын мэдээг хуулж авч хадгалах;

**ГЭРЛЭН УРХИ
ТАВИХ АРГААР
ТЭМЦЭХ**

Доор дурдсан аймгуудын ойн сан бүхий сумдад тэмцэх ажлыг зохион байгуулна. Үүнд:

д/д	Тэмцлийн ажил явуулах сумын нэр	Тэмцэл явуулах талбай, га
1	Хэнтий аймгийн Баян-Адрага, Дадал сумын ойн санд	3000
НИЙТ ДҮН		3000

д/д	Техникийн шаардлага	Нийлүүлэгчийн санал
1.	Өрөөсгөл хүр эрвээхэй мэдрэн татагдан ирэх зориулалт бүхий гэрлэн урхитай байх	
2.	50 ширхэг гэрлэн урхи, 10 ширхэг дэлгэц байрлуулах	
3.	Тэмцлийн ажил явуулах нийт талбайд 4-5 удаа зөөн байрлуулах боломжтой тооны гэрлэн урхи ажилд гарахад бэлэн байлгах	
4.	Ажил гүйцэтгэх хугацаанд ажлын онцлогоос хамааран 30 хоногийн хугацаанд багтаан тэмцлийн ажил явуулах боломжтой хэмжээний ажиллах хүчинтэй байх	
5.	Ажил гүйцэтгэх хугацаа: 2024.07.20 – 2024.08.20	

Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцлийн ажил явуулахаас өмнө тархалт голомтыг тогтоох судалгаа хийн дээж талбайн тооллогын хүснэгтийн дагуу тэмдэглэл үйлдсэн байна.

Багц тус бүрд гэрлийн долгион мэдэрч эрвээхэй татагдан ирэх тусгай зориулалт бүхий 50 ширхэг гэрлэн урхи, 10 ширхэг дэлгэц, 10 ширхэг цахилгаан мотор байхаар тооцож Өрөөсгөл хүр эрвээхэйн голомт бүхий талбайд байрлуулна. Гэрлэн урхи, дэлгэцийг 4-5 удаа зөөж байрлуулна.

Гэрлэн урхид орсон эрвээхэйг цуглуулж тооллого хийн тооллогын хүснэгтэд тэмдэглэнэ.

Гэрлэн урхи болон дэлгэцэд орсон эрвээхэйг цуглуулж төв суурин газарт ойр тохиолдолд төвлөрсөн хогийн цэг, болон

суурин газрын уурын зууханд орон нутгийн төлөөллийг оролцуулж акт үйлдэн галын аюулгүй байдлыг хангаж шатааж устгана.

Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх бүс нутагт хяналтын талбай байгуулан тэмцлийн өмнөх болон дараа харьцуулсан үр дүнг гаргасан байна.

Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажил гүйцэтгэсэн хойш “Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавигдах ерөнхий шаардлага MNS 6534:2015” стандартын дагуу дээж талбайн тооллогын хүснэгтийн дагуу тэмдэглэл үйлдсэн байна.

Тэмцлийн ажил явуулсан талбайг хүлээн авахдаа 1000 га хүртэлх талбайд 100 га тутамд нэг хяналтын дээж талбай, 1000 га-аас дээш талбайд 500 га тутамд нэг хяналтын дээж талбай байгуулан тэмцлийн ажил явуулахаас өмнө болон дараа нь тооллого хийн үр дүнг тооцсон байна.

Тэмцлийн ажлын өмнөх судалгаа болон тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцох хүснэгтийг зааврын дагуу газар дээр нь бөглөсөн байх;

Тэмцлийн ажлын өдөр тутмын гүйцэтгэлийг хэсэглэл, ялгарал, газрын нэрээр гаргах, өдөр бүрийн гэрлэн урхи, дэлгэцэд орсон эр, эм эрвээхэйн тоог гаргаж, тэмцлийн ажлын маршрут, хөдөлгөөнийг байршил тодорхойлогч багажаар бүртгэн явсан замыг ship өргөтгөлтэй файлаар хадгалах, ойн тархалтын зураг дээр тэмдэглэн танилцуулах зураг бэлтгэн товч тайлан гарган ажиллана.

Уг гүйцэтгэлийн өдөр тутмын товч тайлан мэдээг ажлын гүйцэтгэлд хяналт тавьж буй төслийн менежерийн анхны шаардлагаар саадгүй хувилан өгөх үүрэгтэй.

Гэрлэн урхи тавих аргаар тэмцэх ажлын хөдөлгөөнийг бүртгэх байршил тодорхойлох Earthranger аппликейшнг гар утсанд суулган аж ахуйн нэгжийн нэр дээрх админ эрхээр замын зураглал бичих хэсгийг идэвхжүүлэн өдөр бүрийн нислэгийг замын зураглалыг Earthranger аппликейшнд илгээсэн байна; /Админ эрхийг Ойн газраас нээлгэж авна/

Earthranger аппликейшны эрхээр ойн хөнөөлт шавжийн судалгаа, тэмцлийн ажил, тэмцлийн ажил, тэмцлийн ажлын үр дүнг өдөр бүр зааврын дагуу илгээнэ.

Гэрлэн урхи тавих аргаар тэмцэх ажлын байршил тодорхойлох багаж /GPS/-аас өдөр бүрийн явсан маршрутын мэдээг хуулж авч хадгална:

Ойн хөнөөлт шавжтай гэрлэн урхи, дэлгэц ашиглан тэмцэх ажлыг гүйцэтгэхдээ “Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажилд тавигдах ерөнхий шаардлага MNS 6532:2015”, стандартыг мөрдөж ажиллана.

Ойн хөнөөлт шавжтай гэрлэн урхи тавих аргаар тэмцэх ажлын хүрээнд “Ойн хөнөөлт шавжтай механик аргаар тэмцэх ажилд тавих ерөнхий шаардлага” MNS6537:2015, “Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавих ерөнхий шаардлага” MNS 6534:2015 стандартуудын дагуу гэрлэн урхи,

дэлгэц байрлуулсан өдөр тутмын гүйцэтгэлийг хэсэглэл, ялгарал, газрын нэрээр гаргах, нэг гэрлэн урхи, дэлгэцэд хэчнээн тооны эрвээхэй орсныг хүйсээр ялган тэмдэглэх, гэрлэн урхи, дэлгэц тавьсан байршлыг харуулан аймаг, сум, баг, газрын нэр, хэсэглэл, ялгарлын дугаар бүхий ойн тархалтын зургийн хамт явцын болон эцсийн тайланд тусган явцын тайланг Ойн газарт ирүүлнэ.

Тэмцсэн талбайг хүлээлгэн өгөх

Тэмцлийн ажил явуулсан талбайг орон нутгийн эрх бүхий албан тушаалтнаар батлуулан, захиалагчаас томилогдсон төслийн менежер, орон нутгаас томилогдсон ажлын хэсэгт актаар хүлээлгэн өгөх, актын эх хувийг тайланд хавсарган ирүүлнэ.

Тэмцлийн ажлын үр дүнг тооцохдоо “Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын үр дүнг тооцох ажилд тавигдах ерөнхий шаардлага MNS 6534:2015” стандартыг мөрдөж ажиллана. Тэмцлийн ажил явуулсан талбайг хүлээн авахдаа 1000 га хүртэлх талбайд 100 га тутамд нэг хяналтын дээж талбай, 1000 га-гаас дээш талбайд 500 га тутамд нэг хяналтын дээж талбай байгуулан тэмцлийн ажил явуулахаас өмнө болон дараа нь тооллого хийн үр дүнг тооцон хүлээн авна.

Тэмцлийн ажлын техникийн үр дүн 90%-аас багагүй байхад тэмцлийн ажил явуулсан талбайг хүлээн авна.

Зөрчил, гологдол арилгах

Тэмцлийн ажил явуулсан талбайг хүлээн авахад гарсан зөрчил дутагдлыг гүйцэтгэгч залруулах үүрэгтэй.

Тэмцлийн ажлын үр дүн заасан хувь хэмжээнд хүрээгүй тохиолдолд гүйцэтгэгч тэмцлийн ажлыг өөрийн хөрөнгөөр хийж гүйцэтгэж дахин комисст хүлээлгэн өгнө. Энэхүү шаардлагыг биелүүлж ажиллахаа тендерг оролцогч захиалагчид албан бичгээр тодорхойлолт гаргаж өгөх үүрэгтэй.

Тайлан боловсруулах

Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн ажлын тайланг аймаг тус бүрээр хийж захиалагчид 2 хувь ирүүлнэ. Тайлан доор дурдсан бүрдэл хэсгүүдээс бүрдэнэ. Үүнд:

а/ “Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн ажлын тайлан”;

б/ 1:50000-ны масштабтай ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцлийн ажил явуулсан талбайн зураг;

в/ 1:100000-ны масштабтай ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын тойм зураг.

а. “Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн ажлын тайлан”-д:

Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын судалгаа явуулан хөнөөлт шавжийн тархалт, голомт, хөнөөлийн голомт, дахин сэргэн ургах чадвараа алдсан талбайг ой зохион байгуулалтын материалын хэсэглэл ялгарлын талбай бүрээр гарган хүснэгтээр оруулна.

Ойн хөнөөлт шавжтай гэрлэн урхи тавих аргаар тэмцэх ажлыг гүйцэтгэсэн орон нутаг болон ЦУОШГ-аас тухайн бүс нутгийн сарын 10 хоногоор цаг уурын мэдээг тайланд хавсарган ирүүлнэ.

Түүнчлэн зонхилон хөнөөл учруулж буй шавжийн зүйлийн бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн биологи, экологийн зарим онцлог шинжүүд, хөгжлийн үе шатуудын талаарх мэдээлэл, тоо толгойн

нягтшил, хэт олшролын өнөөгийн байдал, өсөлтийн динамик, цаашид авах арга хэмжээний талаарх мэдээллийг багтаана.

Дээж талбайн тооллого болон бусад судалгааны ажлын үед авсан гэрэл зураг, ойн төлөв байдлын зураг, хөнөөлт шавжид нэрвэгдсэн ойн ерөнхий байдлын зураг, тэмцлийн ажлын үр дүнд ой сэргэн ургасан байдлыг харьцуулсан зургийг тайланд хавсаргана.

Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх ажлын бэлтгэл, зохион байгуулалт, гүйцэтгэсэн хугацаа, бүрэлдэхүүн, ажил гүйцэтгэсэн технологийн мэдээлэл, тэмцлийн ажил явуулсан талбайн мэдээллийг тайланд багтаах ба тэмцлийн ажил явуулсан талбайн зураг, орон нутагт хүлээлгэн өгсөн актыг эх хувиар хавсарган ирүүлнэ.

Түүнчлэн тэмцлийн ажил эхлэхийн өмнө дээж талбай байгуулан хөнөөлт шавжийн нягтшилыг тодорхойлсон мэдээллийг дээж талбай тус бүрээр, үр дүнг тооцохоор байгуулсан дээж талбай дээрх тооллогын мэдээллийг тооллого хийсэн өдөр тус бүрээр гарган тайланд оруулна.

б. “Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцсэн ажил явуулсан талбайн зураг”-т: Хэсэглэл, ялгарлын хил, дугаар, талбай, газрын төрлийн ангилал тэмдэглэгээ, модны төрөл, насны бүлэг, газар ус, уул, өндөрлөг тоотын нэр, газар зүйн байрлалын солбицлын торлолд, зургийн масштаб, проекц, таних тэмдэг эдгээрийг ой зохион байгуулалтын технологийн зааварт заасан стандартын дагуу гүйцэтгэж оруулна.

Тэмцлийн ажил явуулсан талбайг арга тус бүрээр ялган харуулах ба талбайн хэмжээг тусад нь хүснэгтэд хийн зурагт хавсарган ирүүлнэ.

Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцлийн ажил явуулсан талбайн зургийг сум тус бүрээр гарган тайланд хавсаргана.

в. “Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын тойм зураг”-т ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтыг зүйлийн бүрэлдэхүүн тус бүрээр гарган харуулна. Ойн хөнөөлт шавж, өвчний тархалтын тойм зургийг сум тус бүрээр гарган тайланд хавсаргана.

Тайланг захиалагчийн даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгнө. Хэрэв тайланд зөрчил гологдол илэрсэн бол түүнийг арилгах үүргийг гүйцэтгэгч хүлээнэ.

Зөрчил гологдлыг арилгасан тухай төслийн менежер мэдэгдэл гарган дахин даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн хүлээн авсны дараа эцсийн шатны санхүүжилтийг олгоно.

Зураг боловсруулалтын ажлыг Засгийн газрын 2009 оны 1-р сарын 28-ны өдрийн 25-р тогтоолын дагуу олон улсын WGS-84 солбицлын систем, өндрийн сүлжээний Балтийн тэнгисийн тогтолцоог, том дунд масштабын байр зүйн зураглалд дэлхийн хөндлөн меркаторын UTM (UNIVERSAL TRANSVERS MERCATOR) тусгагийг хэрэглэнэ.

Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцсэн ажлын тайлан болон зургийн shr.файлуудыг цахим хэлбэрээр /CD, DVD/ 1 хувь ирүүлнэ.

**Тайланг хэлэлцүүлэн
хүлээлгэн өгөх**

Ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажлын тайланг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газар, Захиргаа, удирдлагын хэлтэс, Ойн нөөцийн хэлтэст тус тус нэг хувийг хүргүүлнэ. Тайланг зөвшөөрөх хугацааг ажлын үе шатны хуваарьт тусгасан болно. Тайланг Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газарт нээлттэйгээр хэлэлцүүлнэ.

**МЭРГЭШСЭН
ИНЖЕНЕР
ТЕХНИКИЙН
АЖИЛЧДЫН
ХАНГАМЖИД
ТАВИГДАХ
ШААРДЛАГА**

Тэмцлийн ажлыг зохион байгуулахад мэргэшсэн инженер техникийн болон улирлын ажилтнууд нь доорх шаардлагуудыг хангасан байна. Үүнд:

Ерөнхий инженер нь ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажил буюу гэрээгээр заасан ажилтай төрөл, үнийн дүнгээрээ ижил ажил гүйцэтгэсэн 5 жилийн туршлагатай байх, түүн дотроо гэрээг бие даан хариуцаж ажилласан 3 жилийн туршлагатай байх
Инженер техникийн ажилтан нь ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажил буюу гэрээгээр заасан ажилтай төрөл, үнийн дүнгээрээ ижил ажил гүйцэтгэсэн 3 жилийн туршлагатай байх
5.0 мян/га талбай тутамд ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажилд 5-аас дээш жил ажилласан мэргэшсэн инженер 2-ээс доошгүй, 5.0 мян/га талбай тутамд улирлын болон түр ажилтан 10-аас доошгүй байна.

Тэмцлийн ажлыг зохион байгуулахад бусад шаардлагатай ажилчидтай /тогооч, жолооч гэх мэт/ байх.

*Ойн хөнөөлт шавжтай гэрлэн урхи тавих аргаар
тэмцэх талбайн байршил харуулсан зураг*
Зураг төслийн жагсаалт /тендерт оролцогч ирүүлэх/

д/д	Зураг төслийн нэр	Агуулга
1.	Тэмцлийн ажил явуулах талбайн зураг	Тэмцлийн ажил явуулахаар төлөвлөж буй аймаг, сум тус бүрээр гаргах ба зурагт ойн хөнөөлт шавж, өвчний төрөл зүйл, ажил гүйцэтгэх арга технологи тус бүрээр газар нутгуудыг тэмдэглэх, ажил гүйцэтгэх хугацааг харуулсан байх
2.	Тэмцлийн ажилд ашиглах багажийн гэрэл зураг	Багаж, хэрэгсэлийн маркыг бүрэн гүйцэд харуулсан байх
3.	Тэмцлийн ажилд ашиглах автомашинуудын гэрэл зураг	Ажилд ашиглах машинуудын зургийг тус бүрд нь харуулах

ҮЕ ШАТНЫ АЖЛЫН ХУВААРЬ

д/д	Ажлын нэр, тодорхойлолт	Тоо, хэмжээ	Нийлүүлэх хуваарь
1	Бэлтгэл ажил	-	2024-07-15-ны дотор
2	Гэрлэн урхи тавих аргаар тэмцэх ажил	3000 га	2024-08-10-ны дотор
3	Тэмцсэн талбайг хүлээлгэн өгөх	3000 га	2024-08-20-ны дотор
4	Зөрчил, гологдол арилгах	3000 га	2024-08-25-ны дотор
5	Тайлан боловсруулалтын ажил	-	2024-10-01-ний дотор
6	Тайланг хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгөх	-	2024-11-10-ны дотор

**ОЙН ХӨНӨӨЛТ ШАВЖТАЙ ГЭРЛЭН УРХИ, ДЭЛГЭЦ ТАВИХ АРГААР
ТЭМЦЭХ АЖИЛ ЯВУУЛАХ ГАЗАР НУТАГ**

д/д	Сумын нэр	Тэмцлийн ажил явуулах		Ой зохион байгуулалт хийсэн он	Зүйлийн нэр
		Талбай (га)	Хэсэглэлийн дугаар		
Хэнтий аймаг					
1	Баян-Адрага, сумын ойн санд	3000	10, 11, 15, 16, 23, 31, 35, 40, 47, 50	2013	Өрөөсгөл хүр эрвээхэй
	Дадал сумын ойн санд		45, 67, 72, 113, 136, 140, 202, 294, 300		
ДҮН		3000	-	-	-